

AGGTELEKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

A 2022. ÉVI BESZÁMOLÓ SZÖVEGES INDOKLÁSA

1. FELADATKÖR, SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

1.1. Az intézmény neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe.

Intézményünk neve, székhelye: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság
3758 Jósvafő Tengerszem oldal 1.

Törzskönyvi azonosító szám: 323 857

Honlapunk címe: www.anp.hu;

1. 2. Az intézmény szakmai tevékenységének összefoglaló értékelése. Ennek keretében az intézmény által ellátott közfeladatok tényleges teljesülésének és magvalósításának bemutatása szükséges, a szakmai feladatok ellátásában bekövetkezett változások bemutatása, a szakmai működési- és költséghatékonyság értékelése szövegesen és jellemző naturális mutatókkal.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság a 2022. évben is a korábban kialakított stratégiai irányvonal, racionalizált szervezeti, működési és gazdálkodási keretek között kezdte el tevékenységét mind a természetvédelmi szakmai munka, mind a költségvetési gazdálkodás területén. A legfontosabb cél volt a természetvédelmi szakmai munka színvonalának folyamatos javítása a fejlődést is biztosító pénzügyi stabilitás fenntartása mellett.

A koronavírus bár továbbra is hatással volt az Igazgatóság működésére, a korlátozások enyhítésének, majd a koronavírus-világjárvány elleni egyes védelmi intézkedések megszüntetésének köszönhetően egyre kedvezőbben alakultak az események, és bizakodhattunk a 2022-es terveink eredményes megvalósulásában.

A korlátozások feloldása hatással volt a barlanglátogatások adataira, a tömegturisztikai-, a kalandturisztikai szolgáltatások igénybevételére. Ismét lehetőség nyílt az alkalmi rendezvények megtartására, és növekedés mutatkozott a vagyonkezelői hozzájárulásokra vonatkozó megkeresések számában is. Ismét tarthattunk különböző ökoturisztikai, környezeti nevelési és egyéb kulturális programokat, valamint lovasturisztikai programokat. Szálláshelyeink is járványügyi korlátozás nélkül fogadhattak vendégeket.

A koronavírus járvány visszahúzóódását követően is nagy hangsúlyt fektettünk a megfelelő fertőtlenítésre és a megfelelő intézkedések betartására, annak érdekében, hogy minimalizáljuk a fertőzés lehetőségét.

A koronavírus visszahúzóódásának pozitív hatásával párhuzamosan az Igazgatóságnak szembesülnie kellett a szomszédban zajló orosz-ukrán háború következményeivel. A Szalamandra Házban 2022. március 7-től 2022. június 15-ig ukrainai menekültek kerültek elszállásolásra, a szálláshelyen a vendégek fogadása ezen időszak alatt teljesen szünetelt. Az Igazgatóság az ukrán menekültek elszállásolásához kapcsolódóan semmiféle támogatásra nem volt jogosult. A bevétel kiesés mellett ezen időszak alatt a szálláshely teljes kihasználtsággal való üzemeltetéséhez kapcsolódó költségek az Igazgatóság költségvetését terhelte.

Egyre jelentősebb emelkedést mutattak az energia költségek is, amelyek kedvezőtlenül befolyásolták a pénzügyi helyzetünket. Az energia árak emelkedése mellett az infláció is egyre jelentősebbé vált, az egyre szélesebb körben jelentkező áremelkedés pedig kedvezőtlenül hatott a turizmusra.

Az erdőgazdálkodási tevékenységünket az időjárás kedvezőtlenül befolyásolta, emellett a megbízható, és időben teljesítő fakitermelést végző vállalkozók hiánya is jelentősebb problémát okozott. A nehézségeken csak szigorú takarékos gazdálkodással és tervezett feladataink részbeni elhalasztásával sikerült úrrá lennünk.

2022. évben is tovább folytattuk a jövőt megalapozó fejlesztések forrásait biztosító KEHOP pályázatok megvalósítását.

Összességében megállapítható, hogy az Igazgatóság a feladatait a 2022-es évben is megfelelő szakmai színvonalon látta el és – ha nehézségekkel is –, de a tevékenységünkhöz szükséges pénzügyi, személyi és tárgyi feltételeket a kedvezőtlen körülmények ellenére is biztosítani tudtuk. Társadalmi szerepvállalásunk továbbra is magas szintű volt.

A pénzügyi stabilitásunk és az önfinanszírozó képességünk szintjének fenntartásáért a magunk részéről mindent megtettünk. A likviditási helyzetünket és pénzügyi stabilitásunkat a tárgyévben is sikerült átgondolt, szoros költségvetési gazdálkodással megőriznünk. A 2021 évben a „húzóágazatnak” számító idegenforgalom bevételein belül a barlanglátogatásból származó bevétel az eredeti előirányzathoz képest csökkent nagyobb részt a Covid következtében. 2022-ben már egész évben nyitva voltak a létesítmények, így sikerült elérni az eredeti előirányzat mértékét.

A 2022. évben az állami vagyon fenntartásához és üzemeltetéséhez szükséges tevékenységünk átszervezését tovább folytattuk, ezeket részben saját üzemeltetési részlegünkkel, részben vállalkozók bevonásával végeztettük el. Évek óta gondot okoz a jelentős és évről-évre növekvő vagyonállományunk fenntartása, üzemeltetése, mivel erre az elmúlt években alig jutott forrás.

A napi feladatok zavartalan elvégzéséhez szükséges működés kiadásainak forrásait mindenképpen biztosítani kellett, így az egyes felújításokat, eszköz cseréket és beszerzéseket el kellett halasztanunk, bármennyire is indokoltak voltak.

Terveink között szerepelt, hogy ezen az állapoton javítsunk, de sajnos csak a legsürgetőbb problémák megoldására nyílt lehetőségünk. A fenti gondokon csak részben segítettek a költségvetésünkbe bevont pályázati források.

A 2023. évben a szakmai munkánkat és a társadalmi szerepvállalásunk pozitív tendenciáit szeretnénk fenntartani. A működési és gazdálkodási eredményességünk és hatékonyságunk érdekében minden tőlünk telhetőt megteszünk, annak ellenére, hogy jellemzően külső körülmények miatt számos nehézségre és bizonytalanságra számíthatunk, amelyek a bevételeink tekintetében kiesést, költségeinket illetően pedig növekedést fognak okozni.

Továbbra is ki kell emelni az energia költségek emelkedését, az inflációt, valamint a turizmus iránti kereslet visszaesését. Meg kell még említenünk az időjárási kockázatokat, amelyek az ökoturizmust és az erdészeti tevékenységet is erősen érinthetik, valamint azt a tényt is, hogy projektjeink nagy része a 2021-2022 évben lezárult, amely megnöveli saját kiadásainkat a korábban projekt terhére elszámolható üzemeltetési, működési költségeink saját költségvetésünkben történő megjelenése által.

Az Igazgatóság engedélyezett létszáma 2022 őszétől 141 fő, így feladataink ellátását 2023-ban már ezzel a létszámmal kell megoldani. 2023. január 1. napjával a havi garantált bérminimum 296.400.-Ft-ra emelkedett, illetménybesorolást tekintve az Igazgatóságra a 2018. évi CXXV. törvény I/2. számú mellékletében szereplő illetménytábla vonatkozik, amelyben a hivatali tanácsos besorolás esetén az illetmény alsó határa: 200.000.-Ft, a felső határa: 350.000.-Ft. Az Igazgatóság engedélyezett létszámának több mint 40%-a ebbe a kategóriába tartozik jelenleg, ez nagy problémát jelent a meglévő kollégák megtartása, illetve új munkaerő felvétele esetén is.

A bérigények a garantált bérminimumhoz igazodnak, illetve egy szakképzettséggel, gyakorlattal rendelkező jelentkező bérigénye sok esetben meghaladja a hivatali tanácsos illetménykategória felső határát is. Működésünknek elengedhetetlen feltétele a szakképzett munkaerő, és a dolgozók megtartása, illetve az üres álláshelyek feltöltéséhez is szükségünk lenne magasabb besorolási kategóriákra. Tovább nehezíti a megfelelő munkaerő felvételét, hogy tömegközlekedési eszközzel nem megoldható a munkába járás, és az üzemanyagárak is emelkednek.

Éves munka legfontosabb összefoglalása

Személyi állomány, foglalkoztatás:

- A szakmai munka személyi feltételei 2022. évben is biztosítottak voltak. Az Igazgatóság engedélyezett létszáma 145 fő volt, melyből 2022 őszén 4 álláshely elvonásra került, így az Igazgatóság engedélyezett létszáma 141 főre csökkent. A feladataink ellátását ezzel a létszámmal kellett megoldanunk. Az állandó feladatok mellett a projektek munkaerő szükséglete is biztosított volt. A megüresedő álláshelyek betöltésére folyamatosan törekedtünk.
- A Kormányzati Személyügyi Döntéshozó Rendszer moduljai folyamatosan bevezetésre kerültek/kerülnek. A személyi állományhoz kapcsolódó nyilvántartások, rendszerek (ÁNYR, SZTNYR, KIRA) előírás szerinti vezetése, valamint az adatszolgáltatások teljesítése a 2022. évben is megtörtént.

Védett és Natura 2000 területek fenntartásával kapcsolatos tervezések, kutatás, monitorozás, tájvédelem:

- 2022-ben elkészült 15 darab Natura 2000 terület céldokumentuma:

HUAN20003	Bódva-völgy és Sas-patak völgye,
HUAN20002	Rakaca-völgy és oldalvölgyei,
HUAN20005	Szuha-völgy,
HUBN20084	Központi-Zempléni-hegység,
HUBN20089	Füzéri Pál-hegy,
HUBN20092	Telkibányai Király-hegy,
HUBN20081	Long-erdő,
HUBN20082	Felsőregmeci Ronyva,
HUBN20071	Bodrozug és Bodrog hullámtere,
HUBN20093	Bózsva Temető-alja,
HUBN20090	Komlóska Mogyorós-tető és Zsidó-rét,
HUBN20079	Révleányvári-erdő,
HUBN20078	Pácini Mosonna-erdő,
HUBN20087	Baskói-rétek,
HUAN21007	Bózsva-patak

- Igazgatóságunk munkatársai részt vettek a Natura 2000 területek adatbázisának (SDF) frissítésében.

- A korábbi években 6 földtani alapszelvény/földtani képződmény kezelése készült el:
 - Ördögát-tető földtani alapszelvény: A benövényesedett részeken kézi cserjeirtás, a feltöltődött árok újraásása. Kibukkanó közetrétegek felületeinek tisztítása.
 - Telekes-völgyi földtani alapszelvény: A földtani képződmény felületének teljes mechanikai tisztítása.
 - Telekes-völgy 7. mellékvölgye földtani alapszelvény: A benövényesedett részeken kézi cserjeirtás, a feltöltődött árok újraásása. Kibukkanó közetrétegek felületeinek tisztítása.
 - Telekes-völgy 8. mellékvölgye földtani alapszelvény: A benövényesedett részeken kézi cserjeirtás, a feltöltődött árok újraásása. Kibukkanó közetrétegek felületeinek tisztítása.
 - Aggtelek, Medve-sziklák, T-048 földtani alapszelvény: A földtani alapszelvény előterében és mellett található bozót irtása, felületének teljes mechanikai tisztítása.
 - Nyúlkert-lápai földtani képződmény feltárása: A földtani alapszelvény előterében található bozót irtása, felületének teljes mechanikai tisztítása.

Barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározása program folytatása:

- Barlangtani Bibliográfia fejlesztése: A Barlangtani Bibliográfia adatbázis fejlesztése érdekében végzett feldolgozás az Aggteleki Nemzeti Park barlangjaira vonatkozott. A feldolgozott 1.500 tételből 1.100 új irodalom, míg 400 tételnél adatjavításra és adatkiegészítésre került sor.
- A védelemre tervezett mesterséges üregek poligon felvételére került sor az alábbi helyszíneken: Mária-táró, Teréz-táró, Villany-tetői-táró, Rudabánya 1926-os táró.
- Elkészült a Baradla-barlang Róka-ág belső termének és az Olimposz-hegy mögötti járatnak a teljes felmérése és 1:100 alapú térképe.
- Elkészült az esztramosi IV-V-ös bányászati szint tárórendszerének, a hozzá kapcsolódó természetes üregeknek, valamint a szinten található fejtési üregeknek a lézerszkenneres felmérése. Az összes rögzített pont száma közel 150 millió pont lett.

TIR adatrögzítés és karbantartás, újabb biotikai adatok gyűjtése a Natura 2000 területekről, adathiányos jelölő fajokról:

- Igazgatóságunk biotikai adatbázisába 2022-ben összesen 44.475 védett, és 6.387 fokozottan védett fajra vonatkozó biotikai adat került be, melyeket Igazgatóságunk munkatársai, illetve külsős kutatók gyűjtöttek. Számos esetben hatósági ügyekhez kapcsolódó adatgyűjtés is történt.
- Külön figyelmet fordított Igazgatóságunk a védett és fokozottan védett fajokról, védett természeti területekről, adathiányos területekről és fajokról történő adatszerzésre, továbbá a nem védett területeken történő alapállapot-felmérésekre is.

- A kutatások az éves állapot-felmérési terv szerint, maradéktalanul megtörténtek. 13 NBmR és Natura 2000 monitorozási feladat valósult meg.
- A Bódva-völgyi Madárgyűrűző Állomás működtetése keretében 40 standard hálóállás használatával, 73 nap alatt 64 faj 7.002 egyedének megjelölése történt meg.
- 2022-ben is folytatódott a komplex chiropterológiai vizsgálatssorozat. Az Igazgatóság működési területén az épületekben, illetve földalatti üregekben (barlangok, bányavágatok, pincék) élő denevérközösségek biztonságának fenntartása és növelése történt.

Inváziós növényfajok kezelésének tervezése és végrehajtása:

- Az ANPI saját vagyonkezelésben lévő területein 13. éve történik a kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis* L.) visszaszorítása, a szárazzás mellett vegyszeres irtással is.
- 2022-ben állami védekezés keretében 698 ha területen történt vegyszeres kezelés, egy foltot évente többször is kezelni kell a sarjak felnövekedése, valamint elhagyási hiba miatt. Ezt egészítette ki a mechanikus visszaszorítás 1684,7 ha-on.
- 2022 során folytatódott a Tornai-alsóhegyen nagy területeket előzőnlő mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima* /Miller/ Svingle) vegyszeres visszaszorítása. Megállapítható, hogy az eredeti felmérés által valószínűsített bálványfa mennyiség többszöröse volt fellelhető a kijelölt területen. A teljes terület - amely a munka során kezeléssel és ellenőrzéssel lett érintve - 65,4 ha kiterjedésű volt. A munkaterületen lévő bálványfa telepek túlnyomó többségét sikeresen kezeltük, ami 24,7 ha terület vegyszeres kezelését jelentette szintén állami védekezés keretében.

Monitorozás:

- Az 1143/2014/EU rendelettel összhangban a 2022-es évben is folytattuk az előírt monitoring munka megalapozását az ANPI teljes működési területén (több mint 430.000 ha-on).

Birtokügyi feladatok, területvásárlás, kisajátítás, kártalanítás:

- A tárgyévben az Igazgatóság nem kapott támogatást a Vszt. hatálya alá tartozó területek megvásárlására, ennek következtében nem került sor kisajátítást pótló adásvételi szerződés megkötésére, illetve kisajátítási eljárás lefolytatására sem, valamint elővásárlási jog gyakorlására sem került sor.
- 2020. októberében sor került VK-2020/7. számon a természetvédelmi célú vagyonkezelési szerződés kiegészítéséről szóló megállapodás megkötésére, melynek eredményeként 359,6473 ha terület került az Igazgatóság vagyonkezelésébe, azóta új vagyonkezelési szerződés megkötésére nem került sor.

Haszonbérletek, megbízási szerződések:

- Igazgatóságunk a 2022. évben sem hirdetett meg haszonbérleti pályázatot. Pályáztatás nélkül 5 ha alatti területek haszonbérbe adása érdekében nem került sor szerződéskötésre. Haszonbérleti szerződést nem mondtunk fel, és haszonbérleti szerződés sem járt le a tárgyévben. A nemzeti park igazgatóságok természetvédelmi célú vagyongazdálkodási tevékenységének egységes szakmai alapelvek szerinti ellátásáról szóló 9/2020. (XII. 23.) AM utasítás alapján az Igazgatóság három esetben kötött megbízási szerződést.

Természetvédelmi kezelési tevékenység:

- A kezelések elvégzéséhez szükséges engedélyek beszerzésre kerültek.
- A területkezelési tevékenység az Aggteleki Tájegységben a szükséges eszközpark birtokában terv szerint zajlott, Natura 2000 gyepterületeken 471,99 ha-on - kaszálást, bálázást, míg 365,38 ha-on – legelőápolást, szárazúzást végeztünk, illetve 198,56 ha-on legeltetés történt. A gyepeken, kaszálókon betakarított szálas takarmány mennyisége: szalma körbála (400 db), széna körbála (1610 db).
- Területkezelési tevékenység a Zempléni Tájegységben: gyepterületeken 329,11 hektáron kaszálást, túlnyomórészt bálázást, míg további 70 hektáros területrészen legeltetést, illetve 121 hektáron vegyes (kaszálás+legeltetés) hasznosítást végeztünk. A megtermett széna mennyisége a korai tavaszi árvizes fedettség, majd a késő tavasztól kezdődő aszály miatt messze elmaradt a várható hozamtól. Több – jellemzően a Bodrog és Tisza folyó páradúsító, mikroklima-kiegyenlítő hatásától kicsit távolabb eső területrészen esetében kizárólag kaszálás került elvégzésre, az igen vékonyan mutakozó gyepszéna összegyűjtésének sem természetvédelmi, sem gazdasági indoka nem volt. Így végül 1219 nagy körbála szénát takarítottunk be.
- A szántóföldi művelésre alkalmas területből az Aggteleki Tájegységben 79,2 ha-t műveltünk, ebből 30,5 ha-on termeltünk szemestakarmányt – takarmányzab (10 ha), kukorica (20,5 ha). A zab 200 q, a takarmánykukorica mennyisége 550 q lett.
- A Zempléni Tájegységben a saját végrehajtású szántóföldi művelés az aszály figyelembe vételével kifejezetten sikeresnek volt mondható, egyébiránt gyenge volt. A korábban telepített mezővédő erdősávokat, azokat két oldalról övező gyepes sávokat szárazúzással szabadítottuk meg a gyalogakáctól.
- Az inváziós fajok visszaszorítását 2022-ben is elvégeztük.
- Az Aggteleki Tájegységben az erdők természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatok teljesültek, természetközeli erdőkezelési módszereket alkalmaztunk - lékes, foltos, csoportos gyérítések, szálalóvágások, szálalások, egészségügyi és egyéb termelések, szerkezetátalakítások. Natura 2000 erdőterületeken szálalóvágást 121,73 ha-on, növedékfokozó gyérítést 4,07 ha-on és készletgondozó használatot 13,71 ha-on végeztünk, fásításból fakitermelés (gyepterület rekonstrukció) 19,78 ha-on történt.
- Az Aggteleki Tájegységben kitermelt 2409 nettó m³ faanyag 98 %-os mértékben sarangolt választékot (tűzifa) adott. A fakitermelések jelölése során a 2020-as évben

bevezetett új jelölési rendszer szempontjai a 2022-es évben az egyre jobban érzékelhető klímaváltozás kapcsán átértékelésre kerültek, prioritást adva az állományban jelen lévő jó koronaalakú, megfelelő törzs és korona arányú, életerős fák megsegítésének, állékonyságuk növelése céljából. Folytatódott a vitális fák és a biotóp fák hálózatának kialakítása, amely reményeink szerint növeli a kezeléssel érintett erdőterületeink ellenállóképességét és egy stabil vázat adhat a további természetvédelmi célú erdőkezelési tevékenységeknek. A kiválasztott faegyedeket zöld színű (vitális fák) és kék színű (biotóp fák) festékekkel jelöltük és koordinátáik rögzítésre kerültek. A kezeléssel érintett erdőterületeink nagy része tapasztalataink szerint holtfában gazdag, ennek ellenére folytattuk a jogszabályokban is leírtaknak megfelelő visszahagyásukat. Az elvégzett természetvédelmi célú beavatkozások során a kitermelésre kerülő faanyag készletezésre került, az ipari fa kihozatal a 2022-es évben – éppen az új kezelési eljárások eredményeként - csak 2 % körül alakult, ami szemléletesen tükrözi azt, hogy a beavatkozások elsődlegesen az erdőállományok természetvédelmi helyzetének javítását szolgálták. A saját felhasználásra és értékesítésre vonatkozó adatokat az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2022. évi szakmai tevékenységéről szóló jelentés 6.3. fejezete tartalmazza.

- A Zempléni Tájegység természetvédelmi célú fakitermelése – fakitermelő vállalkozó hiányában - messze elmaradt a tervezettől. A végrehajtott fakitermelések nagyobb részét – lábon eladással - az erdőszerkezet-átalakítási célú tarvágások tették ki.
- Az Aggteleki Tájegységben az erdőművelési tevékenység elvégzésére kétszeri (tavasz és ősz) pályázat ellenére sem találtunk vállalkozót, így ezek a feladatok sajnálatosan elmaradtak. Faállomány szerkezeti változatosságot célzó fakitermelési tevékenység 139,51 ha-on (erdőterületen) történt.
- A Zempléni Tájegységben a végrehajtott erdőművelési tevékenységek között ki kell emelni, hogy a 2021. késő ősze/2022. tavaszára tervezett erdősítési tevékenységek – a decembertől április végéig tartó árvizek miatt gyakorlatilag majdnem elmaradtak. Az erdősítési tevékenységeinket így megkésve, május közepéig tudtuk végezni, onnantól a lombba fakadt csemeték elültetésének nem volt értelme, hiszen kettős gazdasági veszteséggel (az elültetett csemeték árával és az ültetés költségével) tudtuk volna elvégezni, így százezres mennyiségű csemetét vermeltünk el, majd öntöztünk a nyár folyamán.
- A szukcesszív folyamatokkal érintett gyepek és szántók felmérése, a kezelési terv szerinti céloknak és előírásoknak megfelelő kezelések elvégzése a tervnek megfelelő mértékben történt.
- A kezelt gyepek természeti állapotában a kezelések hatására pozitív változások tapasztalhatók, a szántóterületeken a csapadékosabb nyárnak köszönhetően közepes termést takarítottunk be – az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2022. évi szakmai tevékenységéről szóló jelentés 5.2.2. pontban leírtak szerinti részletezéssel.

- A mezőgazdasági és erdei utakat mind az Aggteleki mind a Zempléni Tájegységben saját erőgépek és eszközök (tárcsa, simító, forgóborona), valamint vállalkozók bevonásával tartottuk karban, a szükséges mértékben.
- Az erdők védelmével kapcsolatos állami feladatokban a jogszabályi előírások szerint, aktívan közreműködtünk. Az erdővédelmi jelzőlapok leadása megtörtént 2022. évben is.
- A területkezeléshez kapcsolódó KEHOP pályázatok végrehajtása keretében a 2022-es évben mind az Aggteleki, mind a Zempléni Tájegységben különböző élőhely-rehabilitációs tevékenységet végeztünk, melyet az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2022. évi szakmai tevékenységéről szóló jelentés 5.3. fejezete tartalmaz részletesen.
- Kezelt területekkel, őshonos állatállománnyal, gazdálkodással, támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási és adminisztrációs feladatok ellátása, gazdálkodási napló vezetése megtörtént.

Génmegőrzéssel kapcsolatos célkitűzések teljesítése:

- A külterjes gyümölcsösökben a tervezett kezeléseket kétkezi munkaerő hiányában nem tudtuk elvégezni.
- A lóállomány génállományának változatossága és a ménes kor szerinti összetétele a tudatos szelekció és beszerzések folytán tovább javult, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2022. évi szakmai tevékenységéről szóló jelentés 6.2.1. fejezetében leírtak szerint.
- A hucul lófajta tenyésztése és népszerűsítése érdekében a megjelenéshez szükséges munkaerő hiánya miatt, csak néhány rendezvényen vettünk részt.
- A lóállomány gondozásával foglalkozó személyzetnél továbbra is nagy problémát jelent a szakképzett munkaerőhiánya, a 2022-es álláshely elvonás ezt a területet is érintette.

Természetvédelmi célú vadászat, vadgazdálkodás:

- Az Igazgatóság a vadgazdálkodással kapcsolatos feladatait és kötelezettségét maradéktalanul teljesítette, a bevételek terv szerint realizálódtak.
- A vadgazdálkodási tervet teljesítettük, a vadállomány szabályozása terv szerint történt.
- A 651700 számú vadászterületen (Aggtelek) két ezüst,- és egy bronzérmes minősítésű gímszarvas bika került terítékre.
- A 658901 számú vadászterületen (Bodrog-zug) az árvíz miatt jelentős vadpusztulás történt, illetve a vadállomány megmaradt része jórészt elvándorolt, ezért kedvezőtlen körülmények között folytattuk a vadgazdálkodást. Ennek ellenére ezen a területen egy ezüstérmes és egy bronzérmes gímszarvas bika került terítékre.

Projektekkel és a pályázati tevékenység fejlesztésével kapcsolatos célkitűzések teljesítése:

- A tevékenység összességében terv szerint, szervezeten és eredményesen folyt 2022. évben, amelynek eredményeit az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2022. évi szakmai tevékenységéről szóló jelentés melléklete tartalmazza.

A Természetvédelmi Őrszolgálat feladatainak teljesítése:

A Természetvédelmi Őrszolgálat célkitűzései és megvalósulásuk 2022-ben:

- Feladatellátás színvonalának fenntartása, és emelése.
 - Rendelkezésre álló erőforrásoknak megfelelően sikerült fenntartani a feladatellátás színvonalát. Az év során csökkent az őri létszám, ezért nehezebb volt a korábbi szintet tartani. A hatékonyságot szerencsére segítette a KEHOP forrásból korábban beszerzett eszközállomány.
- Őrszolgálati KEHOP projektben beszerzett és létrehozott eszközök gyakorlati alkalmazásának fejlesztése, együttműködések fenntartása.
 - A KEHOP forrásból beszerzett eszközök beépültek a mindennapi feladatellátásba. A nagyobb gyakorlatot igénylő eszközök (hőkamerák) használatára külön képzést is tartott az őrszolgálat.
 - A ORFK Készenléti Rendőrség Légirendészeti Szolgálatával továbbra is megmaradt a kapcsolat. A KEHOP forrásból fejlesztett kamerarendszer a projekt zárását követően is alkalmazásra került, és a tervek szerint a közös feladatellátás továbbra is alkalmazásra kerül.
 - Az őrszolgálati KEHOP projekt zárórendezvénye is rendben megtörtént 2022. szeptemberében.
- Létszámfejlesztés, az új kollégák szakmai- és gyakorlati ismereteinek szintre hozása.
 - A 2022. évre tervezett létszámfejlesztés csak részben valósult meg, mivel a felvett új munkatársak nem maradtak az év végére az Igazgatóság kötelékében. Ezért az év végén újra kellett indítani a természetvédelmi őri álláshelyek betöltésére irányuló pályáztatást.
- Polgári Természetőr vizsgaanyag elkészítése a 2021. évben átadott Természetvédelmi őri vizsga tananyagának tematikája alapján. A jelentkezők vizsgáztatása, megállapodások megkötése, a működési rend kialakítása.
 - A Polgári Természetőr vizsgaanyag elkészült az év során, de a vizsgáztatásra és megállapodások megkötésére nem került sor. Ennek oka az év során felmerült kapacitáshiány. Az újonnan felvett és még az évben távozott természetvédelmi örök mellett két korábbi örök kolléga is elhagyta az Igazgatóságot.

- Szakmai ismeretek szinten tartása.
 - A szakmai ismeretek szinten tartása az egyes tematikus képzések mellett folyamatos és problémacentrikus. Ebbe az őrszolgálaton kívül más szervezeti egységek munkatársai is segítik a munkát. (pl. biotika adatfelvételezési módszerek, térinformatika). A KEHOP fejlesztés ebben is nagy segítség, mivel minden természetvédelmi őr rendelkezik valamilyen terepi adatfelvételre alkalmas eszközzel, bár ezek egy része kommunikációs eszköz és nem pontosabb terepi térinformatikai készülék.
 - A KEHOP forrásból beszerzett, a szükséges szoftverekkel ellátott laptopok minden természetvédelmi őr számára biztosítják a munkavégzés megfelelő ellátását. Mindenki rendelkezik internet hozzáféréssel, így akár terepen is módja van segítséget kapni, illetve kérni a különböző szakmai feladatokban. A szakmai ismeretek fejlesztésének technikai korlátja nincs.
 - A belső képzésen kívül sor került egy szakmai nap keretében az Izraeli Természetvédelmi Hatóság által alkalmazott technikák megismerésére Robert C. Castel, az Izraeli Természetvédelmi Hatóság biztonsági igazgatójának egész napos bemutatójának keretén belül.
- A KEHOP PLUSZ fejlesztési program őrszolgálati feladatellátást segítő elemeinek tervezése.
 - KEHOP PLUSZ fejlesztési program őrszolgálati feladatellátást segítő elemeinek tervezése, és leadása megtörtént.

Költségvetéssel és vagyonnal kapcsolatos célkitűzések megvalósítása:

- Fizetőképességünket sikerült megőrizni, az évközben adódó likviditási gondjainkon sikerült átlendülni. Céljaink elérését, illetve megvalósítását csak szigorú, fegyelmezett gazdálkodás révén sikerült megvalósítani, amely által csak a legszükségesebb kiadásokra került sor.
- Az erdőgazdálkodási tevékenységünket az időjárás 2022-ben is kedvezőtlenül befolyásolta, valamint emellett gondot jelentett a megbízható, és időben teljesítő fakitermelő brigádok hiánya is.
- Az Igazgatóság által kezelt vagyon bővítésére, állagának fenntartására, illetve javítására korlátozott lehetőségeink ellenére is kiemelt figyelmet fordítottunk.
- A pénzügyi gondok egyik legnagyobb okozója az üzemeltetéshez kapcsolódó költségek drasztikus megemelkedése volt. Az Igazgatóság a rezsiköltségek csökkentése érdekében megtette a szükséges intézkedéseket. A kifutott illetve kifutóban lévő projektjeink, a belőlük elszámolt költségek saját költségvetésünket terhelik, illetve fogják terhelni. Az INTERREG Magyarország Szlovákia Románia Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együttműködési Program projekt keretében a támogatási összeg nem érkezett meg, ennek csúszása szintén megterheli a költségvetésünket.

- Az AESA Magyarország Kft. (az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, mint az uniós támogatások nemzeti ellenőrző hatósága által megbízott ellenőrző szervezet) utólagos ellenőrzést tartott, (SKHU/1601/1.1/035 projekt és a SKHU/1601/1.1/038 projekt megvalósításának ellenőrzése összhangban a 1303/2013 EU rendelettel) mely során szabálytalanság megállapítása történt, ennek következtében a jogosulatlanul felhasznált támogatás visszafizetésére kötelezték az Igazgatóságot, az összeg nagysága és a fizetési határidő rövideje miatt adódó likviditási problémát, szigorú gazdálkodással sikerült átvészelni.
- A kincstári finanszírozás és az előirányzat gazdálkodási rendszer változatlanul jelentős és párhuzamos adminisztrációs munkát von maga után. A havi rendszeres adatszolgáltatások igen jelentős kapacitást igényelnek a pénzügyi és gazdálkodási feladatok ellátása során. Az előrejelzés adatszolgáltatás bevételi tételeinek tervezése igen nehéz feladat, különösen a működési bevételek esetében, az ökoturisztikai és mezőgazdasági bevételekre vonatkozóan. A mezőgazdasági támogatások, illetve egyéb támogatások (Natura 2000 területek terület-specifikus céljainak kidolgozása, stratégiai előkészítése, Világörökségi gondnoksági feladatok ellátása) hektikus és előzetes valamint tájékoztatás nélküli pénzügyi teljesülése, továbbra is fennálló probléma az előrejelzés készítésekor.
- ForrásNet használata során gyakori probléma a kormányzati hálózat kapacitásának szűkössége, ezáltal a felhasználók rendszeresen szembesülnek a program lassúsága okozta nehézségekkel. Emellett a program működése során egyéb probléma felmerülésekor nagyon kevés esetben kap az Igazgatóság azonnali választ, telefonos segítségkérés szinte már lehetetlen, határidős munkafolyamat esetén nem engedhetjük meg magunknak azt, hogy napokig várjuk a probléma megoldás egyik lehetséges megoldására (feladatellátást is veszélyezteti).

Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok:

- 2022-ben nem volt szükség a COVID-19 vírus magyarországi terjedésének megakadályozása érdekében barlangjaink, bemutatóhelyeink, szállásaink bezárására. Tárgyévben 2019-hez viszonyítva éves szinten 20-25.000 fővel kevesebb látogató látogatta meg a Baradla-barlangot, azonban a 2021. év forgalmához képest növekedés tapasztalható. A külföldiek aránya a viszonylag állandónak nevezhető 12-13%-os arányhoz képest még mindig elmaradt (10%), azonban 2020-2021-hez képest jelentős emelkedés tapasztalható, ugyanis ezekben az években a látogatóknak mindösszesen 2%-a volt külföldről érkező turista.
- Továbbra is nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy azok a helyszínek, ahol vendégek járnak, folyamatosan fertőtlenítve legyenek, megakadályozva a koronavírus terjedését. Az év során többször lemostuk a barlangon belüli járófelületet, a korlátokat, kapcsolókat lefertőtlenítettük.
- A bemutatóhelyeink külterületén, tanösvényeinken és ösvényeinken rendszeres takarítás, karbantartás zajlott.

- A természeti területek, élő és élettelen természeti értékek bemutatása és a szemléletformálás, oktatás érdekében folytatott tevékenység esetében megállapítható, hogy a COVID helyzet még továbbra is éreztette hatását, bár már kisebb mértékben, mint 2020-2021-ben. A 2022. év elején kirobbant orosz-ukrán háború következtében kialakult gazdasági helyzet szintén nagy hatással volt a turizmusra, ezáltal a látogatók számára. Ezen okok miatt programjainkra, túráinkra sajnos még mindig elég alacsony látogatószám volt jellemző, de 2021-hez képest javuló tendencia mutatkozik.
- A Baradla-barlang aggteleki és a vörös-tói barlangszakaszában megtörtént a szünetmentes áramforrások cseréje.
- A Baradla-barlang Óriások termében a tervezett teljes hangtechnikai kábelcsere nem valósult meg, ezért terveink szerint a korszerűsítést ezzel folytatjuk.
- A természetiskolai minősítési eljárás során az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság által felterjesztett helyszínek és programszolgáltatások kivétel nélkül megkapták a minősítést.
- A közönségkapcsolat szempontjából alapvető fontosságú az aggteleki Információs iroda, amely a barlangok nyitva tartási rendjéhez illeszkedve minden nap nyitva van. 2022. évben személyesen 8.506 fő, telefonon 5.738 fő, írásban 2.996 fő tájékoztatására került sor.
- Célként tűztük ki az anp.hu turisztikai honlap folyamatos fejlesztését. A honlap fejlesztésének és üzemeltetésének feladatait külső vállalkozó végzi.
- A közönség tájékoztatása céljából az eseménynaptárban meghirdetett programok esetében minden esetben sor került önálló honlap cikk és Facebook bejegyzés megjelentetésére. Kiemelt program esetében a programajánlatok a sajtónak küldött direkt e-mail formájában kerültek megküldésre.
- 2022-ben az anp.hu turisztikai honlapon 86 db új cikket, az ANPI Facebook oldalain 274 új bejegyzést jelentettünk meg, illetve online elérhető volt az éves események rendszeresen frissített listája.
- Az évben 12 db rádiós interjú, televíziós felvétel, a magyar és nemzetközi internetes médiában 168 db online cikk, a nyomtatott sajtóban pedig 4 db turisztikai cikk jelent meg. A honlap fejlesztéssel párhuzamosan az új hírlevél rendszer 2021-ben elindult és azóta folyamatosan működik.
- Az ANPI magyar és angol nyelvű Facebook oldalán heti több alkalommal jelenik meg új hír.
- 2022-ben ökoturisztikai programjainkon hozzávetőlegesen ugyanannyian vettek részt, mint 2021-ben, mindazok ellenére, hogy a teljes évben működtünk, és darabszámra valamint típusra is több programot tudtunk biztosítani.
- Az év folyamán 5 db tanösvényvezető leporelló készült el, melyek nyomtatott formában is elérhetőek.
- Elkészültek a Szádvár tanösvény új táblái (indító és megállótáblák).

- Turistajelzéssel ellátott tanösvényeink jelzése felújításra került, melyben nagy szerepet játszott a B-A-Z. Megyei Természetjáró Szövetség.
- 1 nagyközönségi rendezvényen információs standdal személyesen vettünk részt.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hazai és határon túli turisztikai egyesületekkel, civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, vállalkozókkal, szakemberekkel való kapcsolatok kialakítására, fenntartására és fejlesztésére. A kapcsolattartás partnereinkkel, társ szervezetekkel telefonon, e-mailben és személyes megkeresések alapján történik.
- Az ár- és kedvezményrendszer, valamint a szolgáltatás kínálatának kialakítása, a vendégek kiszolgálása mindkét saját üzemeltetésű szálláshelyen megtörtént. A kedvezményeket harmonizáltuk az egyéb szolgáltatásaink kedvezményeivel.

1. 3. Az év folyamán az intézményen belül bekövetkezett szervezeti-szerkezeti változások, ezen belül a szervezeti és feladatstruktúra korszerűsítésére intézményi hatáskörben tett intézkedések és azok eredményének bemutatása.

Az év folyamán változásokat nem hajtottunk végre. Az új SZMSZ elkészítésében az AM iránymutatása szerint közreműködtünk, amely 2020 januárjában kihirdetésre került.

2. AZ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása, részletezve a kiemelt tételeken belül elsősorban azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás vagy eltérés tapasztalható

A módosított előirányzat az eredeti előirányzatunk 156 %-át érte el. A túlteljesítés azért állt elő, mert a tárgyév során jelentősek voltak a nem tervezett működési, illetve felhalmozási célú támogatásainkhoz és a maradvány felhasználásunkhoz kapcsolódó kiadások.

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásainak, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezőknek bemutatása.

Az éves előirányzat módosítások alakulása (Ft):

Kormányzati hatáskörben	
Bevételi előirányzat	-11 426 189
- Költségvetési támogatás	-11 426 189
Kiadási előirányzat	-11 426 189
- Törvény szerinti illetmények	275 000
- Munkaadókat terhelő járulékok	-16 994 508
- Dologi kiadás	5 293 319
Irányító szervi hatáskörben	
Bevételi előirányzat	99 932 523
- Költségvetési támogatás	99 932 523
Kiadási előirányzat	99 932 523
- Dologi kiadás	99 932 523
- Beruházások	0
Intézményi hatáskörben	
Bevételi előirányzat	598 201 529
- Működési célú támogatások	0
- Felhalmozási célú támogatások	127 250 957
- Működési bevételek	78 091 133
- Egyéb tárgyi eszköz értékesítése	78 740
- Előirányzat maradvány igénybevétele	392 780 699
Kiadási előirányzat	598 201 529
- Személyi juttatások	19 980
- Munkaadókat terhelő járulék	151 000
- Dologi kiadások	346 336 380
- Egyéb működési kiadások	12 615 295
- Egyéb felhalmozási célú támogatás	74 344 690
- Beruházások	127 250 957
- Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	37 483 227
MINDÖSSZESEN	686 707 863

Az előirányzat túlteljesítésünk nagyrészt kötött felhasználásra, egyszeri jelleggel megvalósított feladatok, projektek következtében állt elő.

2.1.2. A személyi juttatások előirányzatának alakulása, a létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása, az előző évhez viszonyított átlagilletmény (juttatás) változás.

Személyi juttatásainknál és a munkaadókat terhelő járulékainknál a módosított előirányzat meghaladta az eredetét 0,4 illetve 0,13%-kal.

Az 1 főre eső juttatások alakulását az alábbiak szemléltetik (eFt/fő):

Megnevezés	2021	2022	Index (%)
Törvény szerinti illetmények, munkabérek	4610	4516	98
Foglalkoztatottak személyi juttatásai	5709	5607	98

Az egy főre eső illetmények minimális csökkenést mutatnak, a foglalkoztatottak személyi juttatásánál szintén csökkenés látható, ennek oka, hogy évközben a béren kívüli juttatások mértéke csökkent, illetve a 2022 évben lezajló (31%) fluktuáció.

2.1.3. A dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása, feltüntetve a kiadáscsökkentő, takarékosági intézkedéseket is. A dologi kiadások összetételének vizsgálata 2022-re nézve, illetve az ebben bekövetkezett változások levezetése 2020-2022 között. A tartozásállomány évközi alakulásának, a változás okainak bemutatása.

A dologi kiadásaink módosított előirányzata az eredeti előirányzatot 119 %-kal haladta meg. 2022-ben jelentős növekedés mutatkozott a szakmai tevékenységet segítő és az egyéb szolgáltatások esetében, ennek oka elsősorban a pályázati pénzekből megvalósult természetvédelmi kutatások lebonyolításának költségei. A többlet költségek növelték az előzetesen felszámított általános forgalmi adó összegét is. Szintén jelentős a készletek beszerzésének összege részben a karbantartási anyagok, tisztítószeres, emellett még a tovább értékesítési célból vásárolt készletek szerepelnek. Szintén jelentős költségeket jelentettek a természetvédelmi célokat szem előtt tartó bevételek megteremtése érdekében felmerült kiadásaink (erdőgazdálkodás, vadászat, turisztika). A 2022 évben jelentős összeggel emelkedtek a működéshez szorosan kapcsolódó üzemeltetési és rezsi költségek. A Szalamandra Házban 2022. március 7-től 2022. június 15-ig ukrainai menekültek kerültek elszállásolásra, a szálláshelyen a vendégek fogadása ezen időszak alatt teljesen szünetelt, a bevétel kiesés mellett ezen időszak alatt a szálláshely teljes kihasználtsággal való üzemeltetéséhez kapcsolódó költség az Igazgatóság költségvetését terhelte.

A dologi kiadásaink közül jelentős összeget képviselnek a következő tételek:

➤ Készletbeszerzés

A legnagyobb arányban az üzemeltetési anyagok ezen belül a hajtó és kenőanyagok szerepelnek itt, amelynél a mennyiség növekedésének oka elsősorban a saját területkezelési feladatok növekvő volumene (gépparkunk növekedése miatt a bér munka kiváltása). A költségeket úgy tudjuk kordában tartani, hogy a felhasználás jelentős része saját üzemanyag kútról (gázolaj) történik. 2022 évben drasztikusan megemelkedtek az üzemanyagárak, a hatósági ár az Igazgatóságra nem vonatkozott. Itt szerepelnek a forgalmazott termékeink beszerzésének költségei is, melynek egy része értékesítésre került, így bevételeink között szerepel, más része, pedig raktári készleten maradt, valamint a takarmány, tisztítószer és karbantartási anyagok költségei, melynek árai szintén drasztikusan megemelkedtek.

➤ Kommunikációs szolgáltatások

A mobiltelefon, a vezetékes telefon- illetve internet költségei szerepelnek itt legnagyobb volumennel.

➤ Szolgáltatási kiadások közüzemi díjak

○ Gázenergia szolgáltatás díja

Ez a költségtétel épületeink, szállás- és bemutatóhelyek fűtése és használati melegvíz előállítása következtében felmerült vezetékes gáz költségeit tartalmazza. 2022-ben a drasztikus áremelkedés jelentősen megnövelte költségeinket, ennek következtében több energiatakarékossági intézkedést is tett az Igazgatóság. A szálláshelyeken gazdaságosság szempontjából a kihasználatlan időszakban kizárólag temperáló fűtést alkalmazott, ehhez alakította a vendégfogadás szabályait is. Egyéb helyeken temperáló fűtés alkalmazása, figyelve az eszközök és az épületek állagának megóvására. Az Igazgatóság szem előtt tartotta, hogy a helyiségekben a 18 Celsius-fokot nem haladhatja meg a léghőmérséklet a 353/2022. (IX. 19.) Korm. rendelet értelmében.

○ Villamosenergia-szolgáltatás díja

Ennél a költségtételnél a legnagyobb volumennel a Baradla-barlang és a Vöröstói látogatóközpont (villamos fűtés) villamos energia költsége szerepel, a tényleges fogyasztás mellett a lekötött teljesítménydíjak is magas részarányt képviselnek. A magas árak miatt 2022 októberétől a Vörös-tói Látogatóközpont nem használt helyiségeiben kizárólag temperáló fűtést alkalmazott az Igazgatóság. Emellett sok helyen (kültér, beltér) mozgásérzékelős lámpák kerültek felhelyezésre energiatakarékossági szempontból.

○ Víz- és csatorna díjak

Ez a költségtétel a szállás- és bemutató helyek víz- és csatornadíját tartalmazza, a költségtétel jelentős volumenét az okozza, hogy az országos átlagot messze meghaladja a szennyvíz fajlagos költsége, szintén gondot jelent a vezetékek elhasználódása, amelyek miatt gyakoriak a meghibásodások.

➤ **Szolgáltatási kiadások (szakmai tevékenységet segítő és egyéb szolgáltatási kiadások)**

Ez képezi dologi kiadásaink közül a legnagyobb tételt. Itt szerepelnek többek között az erdőgazdálkodás, valamint a vállalkozókkal végzett területkezelés kiadásai, de jelentős összeget tettek ki a főleg pályázati forrásból kifizetett kutatások, kommunikációs, közbeszerzési, nyomda és a beruházások lebonyolításához kapcsolódó egyéb szolgáltatások költségei. Itt szerepelnek a mosatás, a hulladék szállítás, továbbá a posta, a tűzvédelem, munkavédelem, a belső ellenőrzés és a karbantartási szolgáltatások költségei is. A karbantartási szolgáltatás nagy részét járműveink, kisebb részét épületeink és egyéb gépeink javítási, karbantartási szolgáltatás költségei teszik ki.

➤ **Rendkívüli események**

A Szalamandra Házban 2022. március 7-től 2022. június 15-ig ukrainai menekültek kerültek elszállásolásra, a szálláshelyen a vendégek fogadása ezen időszak alatt teljesen szünetelt. Az Igazgatóság az ukrán menekültek elszállásolásához kapcsolódóan semmiféle támogatásra nem volt jogosult. A bevétel kiesés mellett ezen időszak alatt a szálláshely teljes kihasználtsággal való üzemeltetéséhez kapcsolódó költségek az Igazgatóság költségvetését terhelte.

2022. április 3-án szabadidejében, kutatómunka során végzett merülés közben a jósavfői Kossuth-barlangban, baleset következtében életét vesztette a 42 éves Medve Márton tűzoltó főtörzsőrmester, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (FKI) tűzoltóbúvára. A mentés egy hétig folyamatosan tartott, 23 szervezet, több mint 250 közreműködővel fordult meg a barlangban és a környékén. Testét 2022. április 10-én 13 óra 53 perckor sikerült a felszínre hozni.

A dologi kiadásaink néhány tételének 2020-2022 közötti alakulását az alábbi táblázat szemlélteti: (Ft)

Megnevezés	2020	2021	2022
Hajtó-és kenőanyag beszerzése	28 075 578	51 601 171	53 319 221
Nem adatátvételi célú távközlési díjak	3 667 822	4 317 042	3 092 004
Gázenergia-szolgáltatás díja	11 130 845	15 603 185	18 845 483
Villamosenergia-szolgáltatás díja	19 113 115	24 928 912	47 095 470
Víz és csatornadíjak	3 303 261	7 268 419	6 149 312

A dologi kiadásaink teljesítése azonban csak a módosított előirányzat 78%-át érte el, mivel elsősorban a dologi kiadások csökkentésével tudunk megtakarítást elérni.

Ingatlanok értékesítésére tárgyévben nem került sor, így ezzel kapcsolatos befizetési kötelezettségünk nem keletkezett.

2022-ben pénzeszköz átadást nem teljesítettünk, alapítványt nem támogattunk.

2.1.4. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, az eredeti előirányzathoz képest a változások okai. A felújítások és beruházások (beleértve a folyamatban lévőket is) tételes bemutatása, indoklása, összefoglalása (a mellékelt D és E jelű táblázat szöveges összefoglalása).

Nagyobb beruházásainkat 2022-ben felhalmozási célú támogatásból, költségvetési maradványból és saját bevételből valósítottuk meg.

2022-ben intézményi beruházásunk teljesítése 118 740 957 Ft volt, ebből az ÁFA összege 5 808 393 Ft, a nettó beruházásaink összetételét az alábbi táblázat tartalmazza (Ft):

Forrás megnevezése	Immateriális javak	Ingatlanok	Informatikai eszközök	Egyéb tárgyi eszközök	Összesen
KEHOP pályázatok	0	91 420 000	0	9 099 556	100 519 556
Természetvédelmi kártalanítás	0	0	0	0	0
HUSKROUA pályázat	0	0	0	417 113	417 113
Egyéb forrás	0	0	2 696 116	9 299 779	11 995 895
Összesen	0	91 420 000	2 696 116	18 816 448	112 932 564

A beruházási kiadások túlteljesítése nagyrészt pályázatok terhére történt, kisebb részt a Világörökségi gondnoksági feladatok elvégzése kapcsán merültek fel.

2022-ben nem végeztünk egyéb felhalmozási célú pénzeszköz átadást.

Intézményünknel lakásépítés, lakásvásárlás támogatására sem került sor.

2.1.5. Egyéb működési célú támogatások és átadott pénzeszközök felhasználásának bemutatása.

2022 évben ilyen jellegű kiadásokat nem teljesítettünk.

2.2. Bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése:

Megnevezés	Eredeti előirányzat (Ft)	Teljesítés (Ft)
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	90 000 000	168 171 873
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	0	81 111 766
Működési bevételek	446 800 000	552 552 635
Felhalmozási bevételek	0	78 740
Költségvetési bevételek	536 800 000	801 915 014
Költségvetési támogatás	694 039 000	688 866 011
Előirányzat maradvány igénybevétele	0	392 780 699
Államháztartáson belüli megelőlegezések	0	0
Finanszírozási bevételek	694 039 000	1 081 646 710
Bevételek összesen	1 230 839 000	1 883 561 724

Az Igazgatóság 2022. évi bevételeinek alakulását az alábbi táblázat szemlélteti:

Sor-szám	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Index % (teljesítés/ módosított előirányzat)
1.	Működési bevételek	446 800 000	540 398 583	552 552 635	102
2.	Felhalmozási bevételek	0	78 740	78 740	100
3.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (projekttámogatások, agrártámogatások)	90 000 000	168 171 873	168 171 873	100
4.	Működési célú pénzeszköz átvétel (Európai Unió)	0	0	0	0
5.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (projekttámogatás)	0	127 250 957	81 111 766	64
6.	Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel (Európai Unió, munkáltatói kölcsön visszatérülés)	0	0	0	0
7.	Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele	0	392 780 699	392 780 699	100
8.	Központi, irányítószervi támogatás	694 039 000	688 866 011	688 866 011	100
9.	Államháztartáson belüli megelőlegezések	0	0	0	0
	BEVÉTELEK ÖSSZESEN	1 230 839 000	1 917 546 863	1 883 561 724	98

Az Igazgatóság a 2022. évben saját, illetve nemzeti parki védjegyes terméket nem forgalmazott, ezáltal ilyen termékek értékesítéséből bevétele nem keletkezett.

Projektek

Az európai uniós támogatással megvalósuló projektek lebonyolításáról a Pályázatkezelési Osztály gondoskodik, munkáját a gazdasági igazgatóhelyettes közvetlen irányítása mellett önállóan végzi. Működési feltételeit elsősorban pályázati forrásból fedezi.

Ellátandó fő feladatok: az Igazgatóság számára releváns pályázati lehetőségek figyelése, pályázatok szabályos benyújtásának koordinálása, kapcsolattartás a konzorciumi partnerekkel, a nyertes projektek szabályos és határidőre történő megvalósításának koordinációja, támogatása, a projektek teljes ügyvitel-szervezési feladatainak ellátása, kapcsolattartás a szerződött partnerekkel, fenntartási jelentések benyújtása.

2022. évi futó projektek:

2022-ben az Igazgatóságon 6 db uniós projekt futott, 5 db természetvédelmi jellegű KEHOP projekt és 1 db magyar-szlovák-román-ukrán INTERREG projekt, mely a nagyragadozókat vizsgálja.

- 1) KEHOP-4.1.0-15-2016-00028 Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 1.251.024.943 Ft)
- 2) KEHOP-4.1.0-15-2016-00049 Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 717.942.467 Ft) A projekt 2022-ben sikeresen lezárult.
- 3) KEHOP-4.2.0-15-2016-00010 A területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 125.594.800 Ft) A projekt 2022-ben sikeresen lezárult.
- 4) KEHOP-4.1.0-15-2021-00093 A Világörökség részét képező élettelen természeti értékek rekonstrukciója és a hozzájuk kötődő sérülékeny élővilág megőrzését szolgáló természetvédelmi célú beavatkozások (projekt-előkészítés) (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 40.000.000 Ft)
- 5) KEHOP-4.1.0-15-2021-00097 A vizes, illetve vízi élőhelyek eredeti jellegének és az azokhoz kötődő fajok élettani igényeinek megfelelő vízellátottság, vízfelület és partmenti környezet természetvédelmi célú helyreállítása és monitorozása (projekt-előkészítés) (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 30.000.000 Ft)
- 6) HUSKROUA/1702/6.1/0010 Ökológiai folyosók a Kárpátokban / Open Borders for Wildlife in the Carpathians (Főkedvezményezett: WWF Romania, partnerek: SOS/Birdlife Slovakia (SK), Rachiv Eco Tour (UA), ANPI (HU); Projekt összköltsége: 1.636.011,24 EUR melyből ANPI költségvetése 339.755 EUR. A projekt 2022-ben lezárult.

2022. előtt lezárt, de 2022-ben fenntartással érintett projektek:

- 1) KEHOP-4.1.0-15-2016-00015
- 2) KEHOP-4.1.0-15-2016-00019
- 3) KEHOP-4.1.0-15-2016-00051
- 4) KEHOP-4.1.0-15-2016-00061
- 5) SKHU6/1601/1.1/035
- 6) SKHU6/1601/1.1/038
- 7) SKHU6/1601/1.1/065

Az Igazgatóság igyekszik kiaknázni a pályázati konstrukciók adta lehetőségeket a tevékenységéhez kapcsolódó szakmai tevékenység, az eszközpark és az infrastruktúra fejlesztésének megvalósítása érdekében.

Hucul ménés

A ***hucul ménés*** fejlesztését az évekkel korábban kialakított stratégia, ménesgazdálkodási koncepció mentén tudatos tenyésztői és állattartási tevékenységgel fejlesztettük. Jelenleg a saját vagyonkezelésben lévő lóállomány 2022. 12. 31. állapot szerint, összesen 207 egyedből áll, ebből **199 db hucul**, 7 db magyar hidegvérű és egy egyéb.

Magyarországon a hucul fajta (törzskönyvi ellenőrzésben) jelenleg kb. 400 tenyészkancával rendelkezik, ami a fenyegetettségi szintek alapján védendőnek tekinthető. Az elmúlt években végrehajtott tenyésztői és állományfejlesztési munka eredményeként jelenleg az Igazgatóság tenyésztésében lévő 124 kanca minden egyedéről elmondható, hogy a fajta legmagasabb genetikai értékét képviseli, ebből 87 egyed pedig tenyészállat.

A törzsállomány szinten tartásához, a feleslegessé vált egyedeket - elsősorban a méneket és a herélteket - hobbi lótartók és magántenyésztők felé értékesítjük.

Állomány csökkenés: a 2022-es évben az Igazgatóság 3 egyedet értékesített (1 herélt, 1 kanca és 1 egyéb kanca), 7 egyed pusztult el (2 fedezőmén, 2 mén, 3 kanca).

Állomány növekedés: a 2022-es évben nem vásároltunk lovat.

A génmegőrzési, tenyésztési célok megvalósítása, az egyedek teljesítmény felmérése és minősítése, valamint a hucul lófajta népszerűsítése érdekében is szükséges a versenyeken, bemutatókon való részvétel.

A versenyzés alapvető problémája a szakképzett munkaerőhiányon és a költségeken kívül, hogy saját lovas sport klub létrehozásának feltételei az Igazgatóságnál jelenleg nem adóttak. Ezen okok miatt a 2022-es évben csak néhány rendezvényen vettünk részt.

A ménes fenntartásával megvalósított génmegőrzés költséges tevékenység, a lóartással kapcsolatos bevételek (lovas turizmus, lóeladás) ehhez képest elenyészőek. Az állattartás adminisztrációjához kapcsolódó költségek szintén magasak - vérvételek, lótenyésztéshez kapcsolódó költségek, honosítás, származás ellenőrzés, lóútlevelemmel kapcsolatos kiadások – éppen ezért az ehhez kapcsolódó állami támogatások igénybevételei lehetőségének megteremtése feltétlenül indokolt és szükséges.

Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet alapján a támogatás célja az állatállományokat veszélyeztető egyes állatbetegségek felszámolása, figyelemmel kísérése, valamint egyes zoonózisok megelőzése. Az állat-egészségügyi szolgáltatáshoz kapcsolt támogatást az a *természetes vagy jogi személy* veheti igénybe, aki/amely megfelel a 702/2014/EU rendelet I. mellékletében megfogalmazott mikro-, kis- és középvállalkozás meghatározásának. Emiatt, sajnálatos módon a nemzeti park igazgatóságok elesnek ettől a támogatástól.

A 2022 évben az értékesítésből 607.480 Ft, a lovasturisztikai szolgáltatások 2.804.608 Ft bevételt hoztak.

A rét, legelő és szántó területeken végzett kezeléssel egyúttal a hucul lóállomány téli takarmányszükségletét is elő tudjuk állítani, az időjárástól függő mennyiségben. A 2022-es év aszályos időjárása miatt a betakarított szemes és szálas takarmány mennyiségében jelentős csökkenés történt.

A 2022-ben betakarított takarmány mennyisége az Aggteleki Tájegységben az alábbiak szerint alakult:

A gyepeken, kaszálókon betakarított mennyiség:

• szalma körbála	400 db
• széna körbála	1610 db

A szántókon termelt mennyiségek:

• zab	200 q
• takarmány kukorica	550 q

A KEHOP program keretében megvalósult állattartási infrastruktúra fejlesztésnek köszönhetően (szénatárolók, szemestermény tároló silók) a megtermelt takarmány minősége jónak mondható. A fenti mennyiségek adják a lóállomány számára a 2022-2023. évi téli takarmány bázisát.

Erdőterületek, egyéb területek kezelése

A 2022. évben faanyag értékesítésből 118.199.177 Ft, a területkezelésből eredendően 11.776.355 Ft bevétele keletkezett az Igazgatóságnak. A faanyag-értékesítések bevétele 2021-ben elmaradt az előzetesen kalkulált értékektől, 2022-ben viszont növekvő tendenciát mutatott. A rezsiköltségek drasztikus áremelkedése miatt, fűtés terén a fával való tüzelés az olcsóbb lehetőségek közé tartozott, illetve tartozik, emellett a hatósági ár megállapítása is szerepet játszott a bevétel alakulásánál.

Vadászterületeken folyó vadállomány szabályozás

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2017. 03. 01. - 2037. 02. 28. közötti időszakban egy vadászterületen látja el a Földtulajdonosi Közösség közös képviselőt, amely a 654502 kódszámú vadászterület – Martonyi, területe 3 330 ha.

A 654502 kódszámú vadászterületen az ANPI 1751,579 ha-on gyakorolja a vagyonkezelői jogokat, ami a becsült terület 55,43 %-a. A területet haszonbérlet útján hasznosítjuk, bérlő a „Császtai Bors vezér Vadásztársaság” – 2022-ben 899,40 Ft/ha éves bérleti díjat fizetett.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 37 vadászterület Földtulajdonosi Közösségében képviseli a Magyar Állam tulajdonosi érdekeit.

A 658100 kódszámú vadászterületnek a jogi eljárások miatt még mindig nincs jogszerű közös képviselője, 6 évi haszonbérleti díj van a számláján zárolva.

Az Igazgatóság 2017. 03. 01. - 2037. 02. 28. közötti időszakban két vadászterületen szerezte meg a vadászati jogot:

651700 kódszámú vadászterület – Aggtelek, melynek területe 3 540 ha

658901 kódszámú vadászterület – Bodrog-zug, melynek területe 4 810 ha

A 651700 kódszámú vadászterületet a Földtulajdonosok Közössége haszonbérbe adta az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságnak, 800 Ft/ha éves bérleti díj ellenében.

A vadászterületen a 2022-es vadászévben, vadállomány szabályozás keretében elejtésre került 28 db gímszarvas bika (ebből 2 db ezüstérmes, 1 db bronzérmes minősítést kapott), 43 db gímszarvas tarvad, 25 db őzbak, 23 db őz tarvad, 1 db dím bika, illetve 31 db róka és 7 db borz.

Az ASP járvány megfékezése céljából, diagnosztikai kilövésre és teljes megsemmisítésre került 18 db vaddisznó. Elhullva találtunk 19 db vaddisznót. A vadászterületet a NÉBIH ASP szempontjából Szigorúan Korlátozott Területté (SZKT) nyilvánította. Az afrikai sertéspestis monitoring keretében 36 db vér és mandula mintát és 1 db egyéb maradványt küldtünk vizsgálatra.

A 658901 kódszámú vadászterületet a Földtulajdonosok Közossége haszonbérbe adta az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságnak, 400 Ft/ha éves bérleti díjért. A 2021-es árvizek majdnem lenullázták a vadállományt, jelentős részük elpusztult, vagy elmenekült. A vadászterületen a 2022-es vadászévben, vadállomány szabályozás keretében elejtésre került 3 db gímszarvas bika (ebből 1 db ezüstérmes, 1 db bronzérmes minősítést kapott), 2 db gímszarvas tarvad, 3 db őzbak, 6 db őz tarvad, illetve 2 db róka és 1 db aranysakál. A területen vaddisznó diagnosztikai elejtése nem történt és vaddisznót nem találtunk elhullva. A vadászterületet a NÉBIH ASP szempontjából Szigorúan Korlátozott Területté (SZKT) nyilvánította.

Földhaszonbérlet

A tárgyév során kincstári vagyron elidegenítésére nem került sor. 2022-ben földterület haszonbérbeadásából 11.800.402 Ft bevételt realizáltunk, amelyet alaptevékenységünk ellátására kellett fordítanunk.

Agrártámogatások, pénzügyi fegyelem alkalmazásából eredő visszatérítések

Megnevezés	Összeg (Ft)
Az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás (zöldítés) 2021 évi	32.726.632
Területalapú támogatás (SAPS) 2021. évi végkifizetés	1.238.117
Pénzügyi fegyelem alkalmazásából eredő visszatérítés	2.144.003
Területalapú támogatás (SAPS) 2022. évi előlegfizetés	46.226.087
Az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás (zöldítés) 2022 évi	24.326.312
Területalapú támogatás (SAPS) 2022. évi részfizetés	15.631.727
Területalapú támogatás (SAPS) 2022. évi részfizetés	4.179.454
Összesen	126.472.332

Természetvédelmi oktatási, bemutatási tevékenységek

2022-ben 2019-hez viszonyítva éves szinten 20-25.000 fővel kevesebb látogató látogatta meg a Baradla-barlangot, azonban a 2021. év forgalmához képest növekedés tapasztalható. A külföldiek aránya a viszonylag több éves átlagot tekintve (COVID előtti időszakot nézve) az állandónak nevezhető 12-13%-os arányhoz képest még mindig elmaradt (10%), azonban 2020-2021-hez képest jelentős emelkedés tapasztalható, ugyanis ezekben az években a látogatóknak mindösszesen 2%-a volt külföldről érkező turista.

A természeti területek, élő és élettelen természeti értékek bemutatása és a szemléletformálás, oktatás érdekében folytatott tevékenység esetében megállapítható, hogy a COVID helyzet még továbbra is éreztette hatását, bár már kisebb mértékben, mint 2020-2021-ben. A 2022. év elején kirobbant orosz-ukrán háború következtében kialakult gazdasági helyzet szintén nagy hatással volt a turizmusra, ezáltal a látogatók számára. Ezen okok miatt programjainkra, túráinkra sajnos még mindig elég alacsony az érdeklődés.

Összesítve a barlangi rendezvényekből, túrákból, egyéb felszíni túrákból, környezeti nevelési programokból a 2022. évben 200 millió bevétele keletkezett az Igazgatóságnak.

Látogatóstatisztika

Szolgáltatás	Összesen (fő)
Barlangtúrák, barlangi rendezvények	90.946
Ökoturisztikai programok, szolgáltatások, rendezvények	11.182
Környezeti nevelési programok, szolgáltatások, rendezvények	3.112
Bemutatóhelyek, látogatóközpontok	24.356
Tanösvények, játékösvények	4.676
Mindösszesen	134.272

Alapvető, folyamatos cél a látogatók magas szakmai színvonalon való ellátása, igényeik kielégítése, megfelelő infrastrukturális háttér biztosítása a bemutatóhelyeinken, látogatóközpontjainkban, tanösvényeinken. Az a cél, hogy az ide érkező turisták egyre több időt tudjanak nálunk tölteni, melynek következtében növekszik a vendégéjszakák száma, illetve a szolgáltatások kihasználtsága.

Szálláshelyek

	Vendég szám (fő)	Vendégéj	Átlag tartózkodási idő (nap)	Kihasználtság (%)
Kövirózsa Apartmanház	317	699	2,21	17,75
Szalamandra Ház	786	1 254	1,6	9,78
Összesen	1 103	1 953	1,77	13,77

A 2021. évi statisztikákhoz képest az alábbiak szerint változtak a kihasználtsági mutatók:

Kövirózsa apartmanház: -7,9%

Szalamandra Ház: -1,29%

A Szalamandra Házban 2022. március 7-től június 15-ig ukrainai menekültek kerültek elszállásolásra, a vendégek fogadása ezen időszak alatt szünetelt.

Szálláshelyeinken 2022. október 1. napjától a rezsiköltségek emelkedése korlátozást tett szükségessé az egyéni vendégek szállásfoglalási lehetőségeiben.

2.2.1. A közhatalmi és intézményi működési bevételek elemzése, főbb tételeinek bemutatása.

Az esetleges felhalmozási bevételek rövid bemutatása.

Az Igazgatóság az eredeti 536 800 000 Ft költségvetési bevételek előirányzatát 801 915 014 Ft-ra teljesítette. Az eredeti előirányzat és a teljesítés adatai között az alábbi eltérések adódtak (Ft):

Működési célú támogatások	78 171 873
Felhalmozási célú támogatások	81 111 766
Működési bevételek	105 752 635
Felhalmozási bevételek	78 740

Működési bevétel

A saját működési bevételi tervünket (módosított előirányzathoz képest) a tárgyévben 102%-ra sikerült teljesíteni. A 2021 évben a „húzóágazatnak” számító idegenforgalom bevételein belül a barlanglátogatásból származó bevétel az eredeti előirányzathoz képest csökkent nagyobb részt a Covid következtében. 2022-ben már egész évben nyitva voltak a létesítmények, így sikerült elérni az eredeti előirányzat mértékét.

A faanyag értékesítést befolyásolja a kedvezőtlen időjárás, illetve a megbízható fakitermelők hiánya. A további bevételeinket befolyásolta a nagymértékű áremelkedések, így az ajándékcikk árusításból és a szálláshely szolgáltatásból származó bevételekre is hatással volt.

A bevételek összetételét az alábbiak szemléltetik:

Megnevezés	Ft
Ajándékcikk értékesítés	7 217 267
Erdőgazdálkodás	118 199 177
Vadászat, vadászati bérlet	21 427 140
Barlang bevétel	200 021 082
Állattani értékek bemutatása	2 804 608
Szálláshelyek bevételei	7 837 070
Zemplén vízi-túra	3 341 036
Épület bérbeadás	8 092 145
Egyéb bérleti díj	4 609 942
Haszonbérleti díjak	11 800 402
Egyéb bevétel	60 954 195
ÁFA bevétel	106 248 571
Összesen	552 552 635

Működési célú támogatások többlete

Ez a növekedés pályázatok következtében állt elő, legnagyobb részét a KEHOP pályázatok okozták.

Felhalmozási célú támogatások többlete

Egyszeri bevételi többlet szintén nagyrészt a KEHOP programok keretében adódott.

Előirányzat maradvány igénybevétele

Nagy részben a KEHOP pályázatok korábbi években megkapott előlegének felhasználása következtében realizálódott.

2.2.2. A közhatalmi és intézményi működési többletbevételek, illetve a tervezettől való elmaradás okai, azok egyszeri, illetve tartós jellege; azokat milyen kiadások finanszírozására fordítottuk, illetve milyen kiadásokat kellett elhalasztani, átütemezni.

Működési bevételeink teljesítése 105 752 635 Ft-tal haladta meg az eredeti előirányzattól, az okokat a 2.2.1. pontban tüntettük fel.

2.2.3. VP és MAHOP egyes jogcímeihez kapcsolódóan, illetve a Technikai Segítségnyújtás (TS) keretében realizált bevételek és felhasználásuk. A közvetlen európai uniós mezőgazdasági támogatások felhasználása.

Ilyen bevételünk a tárgyévben nem volt.

2.2.4. Egyéb közvetlen külföldi és belföldi pályázati bevételek (pl. GINOP, KEHOP) és azok felhasználásának bemutatása.

A 2022. évi pályázati projektek megvalósításáról az alábbi rövid áttekintést adjuk.

Projekt címe	Támogatási szerződés hatályba lépése (datum)	Fizikai befejezés (datum)	Forrás megnevezése	Célok, tevékenységek	Pályázat költségvetése (eFt)	Támogatás összege (eFt)	Pályázat 2022. évi pénzügyi teljesítése
Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén	2016.09.15	2023.03.31	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	A projekt célja az ANPI Zempléni Tájegységében található természetvédelmi kezelést igénylő védett, illetve Natura 2000 élőhelyek ökológiai állapotának javítása élőhely-fejlesztési és területkezelési tevékenységekkel.	1.251.024	1.251.024	8.631
Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése	2016.09.29	2022.03.10.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	A projekt a legeltetéssel történő természetvédelmi gyepkezelésre, az állattartomány tartásához szükséges infrastruktúra fejlesztésére irányul. A projekt komplex célkitűzése az országos jelentőségű védett területeken található értékes élőhelyek fejlesztése, ezzel összefüggésben az őshonos, védett növény és állatfajok védelme; különös tekintettel a hucul kisló állományának védelmére.	717.942	717.942	91.044
A területi jelenlét és a természet-védelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével, melynek elemei Őrszolgálati Iroda kialakítása a Zempléni Tájegységben; a terepi mobilitás, adatgyűjtés, monitorozás eszközszerének fejlesztése, Légirendszert támogató rendszer kidolgozása.	2016.11.21.	2022.09.30.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	A projekt célja a területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével, melynek elemei Őrszolgálati Iroda kialakítása a Zempléni Tájegységben; a terepi mobilitás, adatgyűjtés, monitorozás eszközszerének fejlesztése, Légirendszert támogató rendszer kidolgozása.	199.000	199.000	11.795

Projekt címe	Támogatási szerződés hatályba lépése (dátum)	Fizikai befejezés (dátum)	Forrás megnevezése	Célok, tevékenységek	Pályázat költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2022. évi pénzügyi teljesítése
A Világörökség részét képező élettelen természeti értékek rekonstrukciója és a hozzájuk kötődő sérülékeny élővilág megőrzését szolgáló természetvédelmi célú beavatkozások (projekt-előkészítés)	2021.08.16.	2023.03.31.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	A projekt célja a természetvédelmi helyzet javítását és a leromlott ökoszisztémák helyreállítását célzó, a későbbiekben indokolt és részletezett élettelen természeti értékek és az ezekhez kapcsolódó sérülékeny élővilág megőrzését, rehabilitációját szolgáló beavatkozások megalapozása, tervezése, részletes műszaki-szakmai előkészítése, és a kapcsolódó közbeszerzési eljárások lebonyolítása, illetve előkészítése, megindítása.	40.000	40.000	12.275
A vizes, illetve vízi élőhelyek eredeti jellegének és az azokhoz kötődő fajok élettani igényeinek megfelelő vízellátottság, vízfelület és partmenti környezet természetvédelmi célú helyreállítása és monitorozása (projekt-előkészítés)	2021.08.03.	2023.06.30.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	A projekt közvetlen célja a természetvédelmi helyzet javítását és a leromlott ökoszisztémák helyreállítását célzó, a vizes élőhelyek megőrzését és természetvédelmi helyzetének javítását szolgáló beavatkozások megalapozása, tervezése, részletes műszaki-szakmai előkészítése, és a kapcsolódó közbeszerzési eljárások lebonyolítása, illetve előkészítése, megindítása.	30.000	30.000	1.502
Ökológiai folyosók a Kárpátokban	2019.10.01.	2022.07.31	INTERREG Magyarország Románia Szlovákia Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együttműködési Program	A projekt célja a közös természeti értékek megőrzése, azáltal, hogy azonosítja, feltérképezi, majd megfigyeli a határon átnyúló kulcsfontosságú ökológiai folyosókat és a folyosók élőlényeit, intézkedéseket hoz az ökológiai folyosók védelmére, mely így a jövőben fokozottan segíti a nagy hűsítő ragadozók élőhelyeinek védelmét.	Projekt össz: 1.550.871,83 EUR	ANPI: 339.754,98 EUR	30.291

2.2.5. A követelésállomány alakulásának bemutatása összetétel és lejárat szerint, a követelések nyitó állományához viszonyított változások bekövetkezésének okai.

A vevői követelés állományunk 2022. december 31.-re az előző év hasonló időszakához képest 12 099 151 Ft-ról 20 661 601 Ft-ra növekedett, a lejárat szerinti összetételt az alábbi táblázat szemlélteti (Ft):

2022.12.31	
Összes követelés:	20 661 601
Le nem járt	0
1-30 nap lejárat	10 485 984
31-90 nap lejárat	124 258
91-180 nap lejárat	255 413
181-365 nap lejárat	72 675
365 napon túli	9 723 271

Néhány perünk jelenleg is folyamatban van, több vevőnk pedig megállapodás alapján részletekben fizet, de persze olyan is van, amely a számára kedvező bírósági döntés ellenére sem hajlandó fizetni.

2.3.A költségvetési támogatás alakulása 2020-2022 között (Ft)

Megnevezés	2020	2021	2022
Költségvetési támogatás	807 251 000	805 867 020	688 866 011
Ebből működési költségvetési támogatás	777 830 862	779 392 020	682 610 811

2.4. Költségvetési maradvány

2.4.1. A 2022. évi költségvetési maradvány főbb felhasználási jogcímei kiemelt előirányzatokként, a felhasználást befolyásoló tényezők bemutatása

Az Igazgatóság 2021. évi eredeti költségvetési maradványa 392 780 699 Ft volt, amiből 392 780 699 Ft kötelezettségvállalással terhelt maradvány. A 2022. évben a maradványunkat – 231 316 310 Ft-tal korrigáltuk, így az évben az igénybe nem vett maradványunk összege 161 464 389 Ft összegre módosult. A tárgyévet megelőző időszakban keletkezett előirányzat maradvány terhére a tervezett felhasználásnak megfelelően végeztük el a maradvány előirányzatosítását.

2.4.2. A 2022. évi költségvetési maradványok kialakulása, összetétele, keletkezésének okai (pl.: jogszabály megváltozásból eredő maradványok, feladat-elmaradás, áthúzódó kötelezettségek, bevételi többletek stb.).

Az Igazgatóság 2022 évi költségvetési maradványa 161 464 389 Ft volt, amely kötelezettségvállalással terhelt maradvány. A 2022. évben nem volt kötelezettség vállalással nem terhelt maradvány, nem volt befizetési kötelezettségünk a Központi Maradványelszámolási Alapba.

Megnevezés	Összeg (Ft)	Megjegyzés/Indoklás
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG-VÁLLALÁSSAL TERHELT MARADVÁNY	161 464 389	
<i>Európai Unió projektéből (pl.: KEHOP, INTERREG-HUSKROUA) finanszírozott költségvetési támogatásokhoz kapcsolódó költségvetési maradvány (Ávr. 150. § (1) f))</i>	<i>161 464 389</i>	
KEHOP-4.1.0-15-2021-00093	26 122 696	A világörökség részét képező élettelen természeti értékek rekonstrukciója és hozzájuk kötődő sérülékeny élővilág megőrzését szolgáló természetvédelmi célú beavatkozások
KEHOP-4.1.0-15-2021-00097	28 206 204	A vizes, illetve vízi élőlények eredeti jellegének és az azokhoz kötődő fajok élettani igényeinek megfelelő vízellátottság, vízfelület és partmenti környezet természetvédelmi célú helyreállítása és monitorozása
KEHOP - 4.1.0-15-2016-00028	64 704 760	Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén
SAPS	42 430 729	MVH Területalapú támogatás

3. EGYÉB

3.1. A belső számviteli szabályozásban végrehajtott évközi változások összefoglaló értékelése

A tárgyévben a belső számviteli szabályozásban érdemi változást nem hajtottunk végre.

3.2. A gazdálkodás és a vagyonváltozás (azaz az előirányzat-teljesítés és a mérleg záró állományának összefüggései) az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése, nagy értékű eszközök értékesítése.

Igazgatóságunk tárgyi eszközeiben a beszerzéseken, illetve értékesítéseken kívül az alábbiak miatt állt elő változás a bruttó értékekben:

- Egyéb növekedés - Beruházások és felújításoknál 130 977 414 Ft.
- Egyéb csökkenés - Beruházások és felújításoknál 465 554 082 Ft.
- Nagy értékű vagyontárgy, tárgyi eszköz értékesítésére nem került sor.

3.3. A 2022. évben végrehajtott vagyonhasznosítások (bérbeadás, elidegenítés), a befolyt bevétel és felhasználása.

A tárgyév során kincstári vagyon elidegenítésére nem került sor. 2022-ben földterület haszonbérbeadásából 11.800.402 Ft bevételt realizáltunk, amelyet alaptevékenységünk ellátására kellett fordítanunk.

3.4. A gazdasági társaságokban való részvétel és indokai (a gazdasági társaságokban való részvétel mértékének bemutatásával).

Gazdasági társaságban nem vettünk részt.

3.5. A lakás vásárlás és építés munkáltatói támogatására fordított kiadások alakulása, a kölcsönben részesítettek száma.

Lakás vásárlási és építési munkáltatói támogatást nem nyújtottunk.

3.6. A letéti számlák nyitó és záró állománya, valamint az évközi forgalom tartalmi értékelése.

Letéti számlákkal nem rendelkezünk.

3.7. A kincstári finanszírozás, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a kincstári információ-szolgáltatás tapasztalatai.

Az idei év során sem csökkent a gazdasági területen dolgozók leterheltsége, a kincstári finanszírozás rendszerben zajlott, kisebb zökkenőkkel a mindennapi információ szolgáltatásról is ugyanez mondható el.

3.8. A kincstári körön kívül lebonyolított pénzforgalom és ügyletek alakulása (pl.: devízaszámla, lakás-alapszámla)

Kincstári körön kívül vezetett számlával nem rendelkezünk.

3.9. Az intézmény vállalkozási tevékenységének bemutatása (jellege, mértéke; változása, eredményessége; a költségvetési befizetési kötelezettsége; az eredmény felhasználási céljai, ideértve, hogy abból mennyit fordítottak az alaptevékenység finanszírozására).

Igazgatóságunk nem folytat vállalkozási tevékenységet.

3.10. Annak bemutatása, hogy hogyan alakult a költségvetésből az elmúlt 3 évben kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyzete.

Költségvetésből kiszervezett tevékenységeink, szervezeteink nem voltak.

Jósvafő, 2023. március 27.

Az Intézmény szakmai felügyeletét ellátó főosztály záradéka:

Az intézmény 2022. évi költségvetési előirányzataival és létszámával összefüggésben jóváhagyott feladatainak szakmai teljesítését a szöveges beszámoló figyelembevételével:

- Jóváhagyom
- Nem hagyom jóvá, ezért céllenőrzés lefolytatását kezdeményezem

Dátum: Budapest, 2023.....⁰⁵.....hó.....²³.....nap.

D. W. Z. Z. Z.
főosztályvezető

*Kiadási és költségvetési támogatási előirányzat-emeléssel kapott összegek (kivéve a Kormány döntése alapján kapott támogatásokat).

Átvett pénzeszközök
2022. évben

forintban

Átadó intézmény, szervezet, fejezeti kezelésű előirányzat megnevezése	Átvett pénzeszköz célja, rendeltetése	Összege
B1 Működési célú támogatások államháztartáson belülről		
- a) Fejezetben belüli tételek (AM-től)		
1.MÁK	MVH	126 472 332
2.HUSKROUA	Pályázat lebonyolítás	20 981 777
3.SKHU/1601/1.1/035	Pályázat lebonyolítás	20 717 764
... (további sorok beszúrhatók)		
- b) Fejezetben kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
1.		
2.		
...		
Összesen:		
B2 Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről		
- a) Fejezetben belüli tételek (AM-től)		
EU-s projektek	Pályázat lebonyolítás	81 111 766
- b) Fejezetben kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
Összesen:		249 283 639
B6 Működési célú átvett pénzeszköz		
- a) Fejezetben belüli tételek (AM-től)		
- b) Fejezetben kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
Összesen:		
B7 Felhalmozási célú átvett pénzeszköz		
- a) Fejezetben belüli tételek (AM-től)		
- b) Fejezetben kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
Összesen:		

Személyi juttatások előirányzatának alakulása 2020-2022. évek között

forintban

Személyi juttatások megnevezése	2020. év	2021. év	2022. év
Törvény szerinti illetmények, munkabérek (K1101)	640 071 169	622 369 285	598 263 287
Céljuttatás, prémium (K1103)	33 293 250	51 593 100	0
Jubileumi jutalom (K1106)	0	5 633 000	6 130 000
Béren kívüli juttatások (K1107)	59 027 249	55 362 942	49 630 721
Közlekedési költségértítés (K1109)	3 172 331	4 610 709	3 670 956
Egyéb költségértítés (K1110)	0	2 457 827	0
Lakhatási támogatások (K1111)	0	0	47 895 000
Szociális támogatások (K1112)	19 650 000	21 117 280	22 054 410
Egyéb személyi juttatás (K1113)	7 308 420	7 421 478	10 786 500
Külső személyi juttatások (K12)	487 660	242 880	3 296 350
Előirányzat teljesítése összesen:	763 010 079	770 808 501	741 727 224

Dologi kiadások előirányzatának alakulása 2020-2022. évek között

Dologi kiadások (feladat) megnevezése	forintban		
	2020. év	2021. év	2022. év
Készletbeszerzés (K31)	118 878 802	138 414 242	128 385 494
Kommunikációs szolgáltatások (K32)	8 498 013	8 073 068	7 543 959
Szolgáltatási kiadások (K33)	255 544 638	319 039 024	268 119 135
Kiküldetések, reklám- és propaganda (K34)	7 286 208	12 282 348	5 899 393
Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások (K35)	140 615 913	204 316 640	211 232 961
Előirányzat teljesítése összesen:	530 823 574	682 125 322	621 180 942

A 2022. évben megvalósított beruházások

Beruházás megnevezése		A beruházásra fordított összeg forrása (pl. intézményi elemi költségvetés, pályázat megnevezése)	Beruházás összege
Immateriális javak			0
Ingatlanok		KEHOP	9 142 000
Informatikai eszközök		Elemi költségvetés	2 696 116
Egyéb tárgyi eszközök		KEHOP, HUSKROU A, elemi költségvetés	18 816 448
Beruházások Áfa-összesen			5 808 393
Előirányzat teljesítése összesen:			118 740 957

NEMILEGES

[illegible]

Lakásépítés, lakásvásárlás támogatása

NEMLEGES

Lakásépítési, lakásvásárlási számla 2022. évi nyitó (előző évi záró) egyenlege	forintban
Saját költségvetési forrásból a lakásépítési keret növelése	
Saját költségvetésbe visszafizetés miatt a keret csökkentése	
2022. évi kifizetések fő részére összesen:	
Visszatörlesztések, kamatok összesen	
Kezelési költség, egyéb elszámolt kiadások	
Lakásépítési, lakásvásárlási számla záró egyenlege	
Kölcsönök állománya 2022. XII. 31-én	

Tájékoztató az elnyert nemzetközi/európai uniós pályázatok alapján felhasznált pénzeszegekről

Nemzetközi/EU-s pályázati forrás megnevezése	Megvalósítás kezdete, befejezése	Bruttó összeg	ebből önrész	Pénzügyi teljesítés				Következő évek ütemezése			
				2022. előtt		2022. évben		2023. évben biztosítandó		2023. utáni években biztosítandó	
				Nemz. tám.	Önrész	Nemz. tám.	Önrész	Nemz. tám.	Önrész	Nemz. tám.	Önrész
Projekt megnevezése/célja	2016.10.01 2023.03.31	1 251 025		1 170 368		8 631		64 704		0	
Komplex előhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén											
Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyertyántételek legelterjedtebb történeti természetvédelmi célú kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése	2016.11.01 2022.03.10	717 942		626 899		91 044		0		0	
A Világörökség részét képező életlen természeti értékek rekonstrukciója és a hozzájuk kötődő területen élővilág megőrzését szolgáló természetvédelmi célú beavatkozások (projekt-előkészítés)	2021.08.16 2023.03.31	40 000		1 602		12 275		26 123		0	
A vizes, illetve vízi élőhelyek eredeti jellegének és az azokhoz kötődő fajok életfeltételeinek megőrzése, vízellátottság, vízfelület és partmenti környezet természetvédelmi célú helyreállítása és monitorozása (projekt-előkészítés)	2021.08.03 2023.06.30	30 000		292		1 502		28 206		0	
A területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság ökoszisztémájának komplex fejlesztésével	2016.12.01 2022.09.30	125 595		113 800		11 795		0		0	
Ökológiai folyosók a Kárpátokban (350 F+EUR árfolyammal átválva)	2019.10.01 2022.07.31	118 914		88 623		30 291		0		0	

adatok ezer forintban

NEMLEGES

Költségvetési szerv megnevezése:

Költségvetési szerv tulajdonosi joggyakorlása alatt álló többségi közvetlen és közvetett állami tulajdonú gazdasági társaságok, az általa létrehozott egyéb szervezetek*

I. Gazdasági társaságok

I. Gazdasági társaságok										
Sorszám	Megnevezés	Cégjegyzékszám	Tulajdoni hányad mértéke	A társaság telephelyeinek száma	A társaság közvetlen és közvetett többségi tulajdonában álló gazdasági társaságok, egyéb szervezetek száma	A 2022. évben juttatott költségvetési forrás **			A költségvetési forrásból	
						összege (millió forint)	az előirányzat címrendi besorolása, ahonnan a forrás biztosításra került	rendelkezésre bocsátás jogcíme		
1.										
2.										
3.										
4.										
Összesen:						0				

* Itt kell feltüntetni az intézményi tulajdonú szervezeteket is.

** Amennyiben a tulajdonosi joggyakorló tudomással bír más költségvetési fejezet terhére biztosított költségvetési forrásról, azt is szükséges szerepeltetni!

II. Egyéb szervezetek*

Sorszám	Megnevezés	Főtevékenységének TEÁOR jegyzék szerinti meghatározása	A 2022. évben juttatott forrás		
			összege (millió forint)	az előirányzat címrendi besorolása, ahonnan a forrás biztosításra került	rendelkezésre bocsátás jogcíme
1.					
2.					
3.					
4.					
Összesen:			0	0	

* pl. egyesület, alapítvány

Költségvetési szerv megnevezése

NEMLEGES

Költségvetési szerv többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok* részére teljesített kifizetése

Sorszám	Gazdasági társaság megnevezése	A 2022. évben juttatott költségvetési forrás			A költségvetési forrásból finanszírozott feladat	
		összege (millió forint)	az előirányzat címrendi besorolása, ahonnan a forrás biztosításra került	rendelkezésre bocsátás jogcíme	tipusa	TEÁOR szerinti besorolása
1.						
2.						
3.						
4.						

* kivéve a H jelű táblában feltüntetett kifizetéseket